

Voorwoord

Wie zijn wij?

Wij stellen ons eerst graag aan u voor Wie zijn wij? Vrij Voorne is een lokale politieke partij met inmiddels 8 jaar ervaring in de gemeenteraad. Op 23 november 2022 doen wij, vanzelfsprekend, ook mee aan de gemeenteraadsverkiezingen. In dit verkiezingsprogramma leggen wij u graag duidelijk uit wat voor ons belangrijke onderwerpen en thema's zijn en wat wij de aankomende vier jaar voor en met Voorne aan Zee willen doen en bereiken.

Wat zijn wij?

Vrij Voorne is dé lokale politieke partij van Voorne aan Zee die verbindt op basis van de inhoud. Wij zijn dus onafhankelijk, maar zijn betrokken bij de landelijke politiek als bondgenoot van BBB, de BoerBurgerBeweging. Dit betekent dat wij kunnen doen en beslissen wat wij voor Voorne aan Zee belangrijk vinden en onze belangen ook in Den Haag onder de aandacht kunnen brengen. Wij vinden zoeken de samenwerking met die partijen in Voorne aan Zee die wij nodig hebben of belangrijk vinden voor het bereiken van ons doel, zonder naar de politieke kleur of politieke achtergrond te kijken. Wij stellen dus de inhoud en ons doel centraal en beoordelen met wie en op welke manier wij denken dat doel het best en meest snel te kunnen realiseren. Samenwerken en participatie zijn daarbij essentieel, waarbij wij denken aan samenwerken met onze inwoners (met u dus!), bedrijven, (onderwijs/zorg)instellingen, organisaties, vrijwilligers, overheden, verenigingen en andere politieke partijen. Wij staan voor een gemeente waarin eigen initiatieven worden gestimuleerd en gewaardeerd en waarbij de 'ja, tenzij'-houding het uitgangspunt is.

Met betrekking tot de faciliterende rol van de gemeente vinden wij dat zelfredzaamheid het uitgangspunt is (liberaal), maar waar goed gezorgd wordt voor de inwoners (inclusief hun leef- en woonomgeving) die het zelf of alleen niet redden of daarbij hulp nodig hebben (sociaal).

Duidelijkheid. Daar houden wij van!

Wat zijn onze kernwaarden?

Sociaal

Steeds meer taken komen naar de gemeente. Steeds minder middelen worden daarbij beschikbaar gemaakt. Door de steeds hoger wordende kosten wordt ingeleverd op capaciteit, tijd en kwaliteit bij de uitvoering van taken zoals jeugdzorg, huishulp voor ouderen en mensen met een beperking. Eenzaamheid onder ouderen, armoede, mede door de steeds hoger wordende kosten voor primaire levensbehoeften en koopkrachtverlies, sport- en verenigingsleven etc. vragen juist nu, in tijden dat de sociale cohesie onder druk staat om veel aandacht. En die aandacht willen we hier ook aan geven!

Liberaal

Vrij Voorne hecht veel waarde aan de liberale kernwaarden. Deze zijn:

- Vrijheid
- Verantwoordelijkheid
- Verdraagzaamheid
- Sociale Rechtvaardigheid
- Gelijkwaardigheid

Vanuit deze kernwaarden vertegenwoordigen wij onze achterban. Wij dagen het college en de gemeente uit, binnen de kaders die de wet- en regelgeving oplegt, het maximale te bewerkstelligen en in de juiste randvoorwaarden te voorzien. Dát is de verantwoordelijkheid van de politiek en het beleid. Wij werken samen met iedere partij die met ons wil werken aan behoud van al het goede in onze kernen binnen de gemeente Voorne aan Zee en bij te dragen aan een warm vestigingsklimaat voor ondernemers, zodat zij zich bezig kunnen houden met hun kernactiviteiten.

Eigenwijs

Zaken als de energietransitie vragen om deskundigheid en een langetermijnvisie die in de politiek vaak ontbreekt. Vrij Voorne betreft de juiste experts. Alternatieve woonvormen mogelijk maken wordt onvoldoende ondersteund door onze regering, maar Vrij Voorne gaat ervoor! Wachten op wetswijzigingen, aanpassingen, beweging vanuit de provincie, verwijzen naar Brussel en structureel binnen de lijntjes kleuren. Dat past niet bij Vrij Voorne. Wij verkennen de mogelijkheden en zoeken de grenzen op. Kan niet is vaak wil niet, en dat willen wij, eigenwijs als we zijn, doorbreken!

Bij vragen of opmerkingen zijn wij voor u altijd bereikbaar via de website (www.vrijvoorne.nl) en via de mail (info@vrijvoorne.nl).

Met vriendelijke groet, namens de hele fractie van Vrij Voorne,

Anneke Witte

Fractievoorzitter en lijsttrekker

Verkiezingsprogramma Vrij Voorne

In dit verkiezingsprogramma geven wij graag duidelijk onze speerpunten met betrekking tot de volgende onderwerpen:

1. Veiligheid

Dat is een onderwerp waar continue aandacht voor dient te zijn. Iedereen heeft recht op een veilige leefomgeving. We zien steeds minder agenten (Blauw) op straat met een toenemende criminaliteit, toenemende overlast van arbeidsmigranten, een mondige burger en een uitgebreider takenpakket voor de Politie.

Vrij Voorne vindt het tijd worden voor meer 'licht' Blauw op straat en wil de boa's, handhavers en toezichthouders meer bevoegdheden en gezag geven.

Wij denken aan het invoeren van de Wijk-Boa. De oren en ogen van de wijk.

Preventief werken en op bestuurlijk niveau de problemen neerleggen waar ze horen.

Dat betekent meer Boa's opleiden op de diverse domeinen en daar ook de juiste beloning tegenover zetten. Ook dient er gewerkt te worden aan 'Sociale Veiligheid'. Signalering van misstanden zoals kindermishandeling, overlast van arbeidsmigranten, een veilige omgeving waar meldingen gedaan kunnen worden en een uitstekende begeleiding vanuit de gemeente gefaciliteerd.

2. Gezondheid

Om gezond te kunnen leven, heeft Voorne aan Zee veel te bieden. De crisis heeft ons geleerd dat gezondheid meer is dan het voorkomen van één virusinfectie en wij hechten veel waarde aan het behouden van een gezonde, veilige leefomgeving waar mensen met respect voor elkaar in vrijheid samenleven, zonder vergaande controlemaatregelen opgelegd door de overheid. Vrij Voorne is dan ook tegen de invoering van de Corona Toegangspas omdat deze de polarisatie van onze samenleving bevordert. Oplossingen zijn nodig om de eenzaamheid te bestrijden en daartoe kunnen burgerinitiatieven veel bijdragen. Veel aandacht is nodig voor preventieve zorg. Vrij Voorne ziet erop toe dat het preventieakkoord waar 26 partijen aan hebben meegewerkt ook gaat leiden tot zinvolle activiteiten. Wij pleiten voor een werkend ziekenhuis (Medische Centrum Spijkenisse) waar een SEH (spoedeisende hulp) dienstdoet voor de regio. Ook zetten wij in op een hospice op Voorne aan Zee. Er zal meer aandacht en ruimte moeten komen voor alternatieve geneeskunde gebaseerd op natuur wetenschap.

3. Welzijn

Het welzijn van onze burgers en ondernemers wordt voor een belangrijk deel bepaald door de leefomstandigheden. Daarbij is aandacht en begrip voor elkaar van groot belang. Vooral inventariseren welke behoeften er leven, deze agenderen en burgerinitiatieven omarmen. Deze verder brengen zien wij als een belangrijke taak voor de gemeente. Het zorgen voor mogelijkheden waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Het verenigingsleven is daar een belangrijke spil in en dient dan ook zo goed mogelijk gefaciliteerd te worden. Essentieel is ook de mogelijkheid voor elke burger om te kunnen sporten en te kunnen bewegen. Voldoende winkelaanbod in alle kernen, goed onderhouden speeltuinen in de wijken, een uitstekend activiteiten aanbod zoals bridgen, wandelingen etc. Hiertoe zal Vrij Voorne onderzoeken of subsidiemogelijkheden naar evenredigheid kunnen worden ingezet om de initiatieven verdergaand te ondersteunen.

4. Onderwijs

We zien dat de wereld om ons heen snel veranderd. Technische ontwikkelingen, digitalisering etc. maken dat er meerdere methodieken van onderwijs nodig zijn. Het zou fijn zijn wanneer de ouderwetse ambachtsschool weer in ere hersteld kon worden. Maar ook onderwijsvormen die recht doen aan de talenten van de scholieren, ook al liggen deze niet direct op het vlak van het standaard aanbod aan schoolkeuzes. Het bieden van de mogelijkheid om meer praktische kennis op te doen, naar het voorbeeld van het STC in Brielle. Vrij Voorne omarmt ook initiatieven zoals het IBBO en de Verwondering en gaat graag onderzoeken op welke wijze het onderwijsaanbod kan worden uitgebouwd.

5. Een groene leefomgeving

Een groene leefomgeving is van groot belang voor Voorne aan Zee. Wij zijn op zoek naar een mooie balans tussen het bevorderen van biodiversiteit en het waarborgen van de veiligheid voor het wegverkeer. Ook zijn wij economisch voor een groot deel afhankelijk van toeristische bezoekers. Het onderhoud vraagt om een andere, milieuvriendelijke werkwijze. Daarnaast vinden wij het ook van belang voor de sociale werkgelegenheid, de WMO, maar ook vanuit betrokkenheid, dat het openbaar groen in Voorne aan Zee door eigen medewerkers, materiaal en materieel in samenwerking met de kernen en andere belanghebbenden zal worden onderhouden. Ook zoeken wij ruimte om burgerinitiatieven hiervoor te faciliteren. Bijvoorbeeld de containertuintjes, maar ook de aanleg van moestuintjes in de openbare ruimte.

6. Bouwen, wonen en leven

Vrij Voorne is voor wonen op maat. De doorstroming stagneert omdat ouderen niet meer gehuisvest kunnen worden in verzorgingshuizen. Vrij Voorne kiest voor alternatieve woonvormen; denk aan zg. Knarrenhoven, Kangeroewoningen en het realiseren van levensduur bestendige woningen. Ouderen die nu genoodzaakt langer thuis moeten blijven wonen verdienen het recht om met plezier en in contact met mensen en waar nodig voorzien van de nodige zorg kunnen worden gehuisvest. Wij vragen meer aandacht en minder bureaucratie voor particuliere initiatieven die dit mogelijk maken. Meer aandacht voor Tiny Houses, tijdelijke huisvesting in de vorm van wooncontainers etc. Om verstandig te bouwen en te voorzien in de juiste

woonvormen, zal de toekomstige ontwikkeling aan werkgelegenheid, arbeidsmigranten, vergrijzing en behoeften in kaart gebracht moeten worden. Vrij Voorne is ervoor om hier buiten de gebaande paden te treden om een gezonde, duurzame en leefbare regio te versterken. Vrij Voorne zet haar netwerken in om binnen de wet- en regelgeving de mogelijkheden te verkennen en de grenzen op te zoeken.

7. Mobiliteit

Bereikbaarheid en toegankelijkheid van en naar Voorne aan Zee zijn belangrijke issues, die mede afhankelijk zijn van de ambities en middelen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de provincie ZH en het waterschap. Vrij Voorne wil dat meer ingezet wordt op het bewonersbelang van de regio waar het de aansluitingen betreft met de op handen zijnde verbreedde N57. Met name in geval van calamiteiten zullen meerdere ontsluitingswegen noodzakelijk zijn. Daartoe dient ook integraal overleg plaats te vinden. Vrij Voorne zal daarop aandringen. Dat geldt ook voor opties voor Openbaar Vervoer. Er zijn alternatieve mogelijkheden die met meer prioriteit onderzocht dienen te worden. Er wordt veel hinder ervaren van vrachtverkeer in onze centra. Autoluwe stads- en dorpscentra zouden een oplossing kunnen zijn. Transferia voor overslag van lading van vrachtwagens naar elektrisch vervoer in kleinere vervoersmiddelen om winkels en bewoners te bedienen. Hierdoor kunnen straten, panden en ons cultureel erfgoed in de centra worden beschermd en verkeershinder geminimaliseerd. Voorwaardelijk is dat voldoende parkeer- en overslagterreinen beschikbaar komen. Vrij Voorne daagt het college en de collega's uit tot 'omdenken', door bijvoorbeeld het inzetten van drones voor pakketbezorging te introduceren. Het GVVP (Gemeentelijk Verkeers en Vervoersplan) dient structureel gemonitord te worden en integraal deel uit te maken van project- en gebiedsontwikkeling. Toegang en ontsluiting naar en van wijken dient gewaarborgd te worden.

8. Maatschappelijke opgaven

De overheid heeft een grote ambitie om klimaatdoelstellingen te halen, de energietransitie te realiseren, rioleringen te vervangen, CO2 uitstoot terug te brengen, onze wereld te verduurzamen en zoveel mogelijk te bouwen. Dit alles in de context waarin we leven, waar we overvallen kunnen worden door pandemieën, oorlogen, een enorm tekort aan vakmensen in vrijwel alle sectoren. Samenwerken en vooral ook slim werken is dan ook een must. Daartoe zouden de thema's ingebracht moeten worden om via burgerparticipatie gezamenlijk met onze inwoners, industrie en ondernemers de juiste scenario's te ontwikkelen, binnen de gegeven randvoorwaarden. Vrij Voorne is een groot voorstander van een brede samenwerking en inspraak vanuit kennis en kunde. Deskundigheid op het gebied van de energietransitie is een must! Er moet druk uitgeoefend worden op de wooncorporaties om met name sociale huurwoningen met prioriteit te verduurzamen. Deze woningen dienen met voorrang te worden geïsoleerd zonder dat dit leidt tot hogere huurkosten voor de bewoners met een minimum inkomen. Vrij Voorne vindt het onwenselijk dat het landschap en de leefomgeving vergaand worden belast met windmolens en zonneparken. Fors moet er ingezet worden op meerdere energiebronnen waar de regio voor in gesprek gaat met aanbieders, de provincie en de landelijke politiek.

9. Economisch vestigingsklimaat

Voorne aan Zee is een aantrekkelijke gemeente en heeft voor ondernemers, haar inwoners, toeristen en dagjesmensen veel te bieden. Het MKB heeft in deze regio dan ook een belangrijke positie. Vrij Voorne is van mening, dat ondernemers en de gemeente elkaar goed kunnen ondersteunen. We zullen lef moeten tonen om vooral voor onze ondernemers en investeerders een aantrekkelijke, regelarme regio te zijn. Belangrijk is een goede relatie en kennis van de mogelijkheden die de Metropool Regio Den Haag Rotterdam (MRDH) te bieden heeft. Ook zullen we de aansluiting bij Innovation Quarters van de Provincie die vele subsidiemogelijkheden biedt moeten verbeteren. Voorne aan Zee is verantwoordelijk voor het creëren van de juiste randvoorwaarden om ondernemers te laten ondernemen. Dit alles biedt kansen. Tegelijkertijd heeft Vrij Voorne aandacht en zorg om de verzanding van onze kustlijn. Dit is een bedreiging voor ons toerisme en de werkgelegenheid. Gezamenlijk met alle belanghebbenden zullen we tot nieuwe scenario's moeten komen om hier de juiste beslissingen in te kunnen nemen. Acties om lokaal te kopen worden door Vrij Voorne omarmd en ondersteund. Er dient aandacht te komen voor de bereikbaarheid, kwaliteit van winkelcentra -en gebieden en voor de leegloop van industriegebieden. Mogelijkheden om subsidies te verkrijgen voor onze ondernemers die er zijn kunnen veel beter onder de aandacht gebracht worden.

10. Agrarische sector

In onze gemeente Voorne aan Zee hebben we naast mooie duingebieden en een uitgestrekte natuur ook land- en tuinbouw gebieden. Niet alleen in het glas intensiveringsgebied binnen de kern Tinte, maar ook ver daaromheen hebben we te maken met agrariërs; de boeren die voor onze eerste levensbehoefte zorgdragen. Vaak zijn dit nog bedrijven van oudsher, familiebedrijven die zijn overgegaan van vader op zoon of dochter. Vrij Voorne is trots op deze boeren en tuinders binnen onze gemeente. Vrij Voorne heeft zich daarom ook gelieerd aan BBB. Korte lijntjes naar Den Haag als het o.a. gaat over het terug dringen van CO2 uitstoot. Wij zullen de belangen van de boeren en tuinders vertegenwoordigen als het gaat om hun boterham ofwel hun voortbestaan. Vrij Voorne is tegen onvrijwillige onteigening en strijdt voor behoud van voedselproductie op Voorne aan Zee.

Bondgenootschap met BBB BoerBurgerBeweging

Om de belangen van de burgers, tuinders en boeren in de regio Voorne aan Zee goed te kunnen behartigen vanuit de rol van raadsleden, onderschrijven wij het programma van BBB en hebben ons daarbij als bondgenoot aangesloten. Zo legt Vrij Voorne de verbinding met de landelijke en provinciale politiek, zodat de lokale politieke belangen ook in Den Haag worden gehoord en behartigd.

Algemene zaken die verbetering behoeven:

- **Participatie en co-creatie.** Het benutten van alle beschikbare kennis en kunde kan leiden tot mooiere besluiten en meer draagvlak. Hier zet Vrij Voorne breed op in.
- **Communicatie.** Hier valt bijzonder veel te winnen. Het tijdig en voldoende informeren over zaken die de burgers en de ondernemers aangaan, via alle daartoe beschikbare communicatie kanalen. C'est le tone qui fait la musique. Bureaucratische processen en ambtelijk taalgebruik spreken niemand aan.
- **Beschikbaarheid betaalbare (huur)woningen.** Met uitspraken van het kabinet dat er 110.000 woningen per jaar bij moeten komen en zeker 30% van de

woningvoorraad bestemd moet zijn als sociale huurwoningen komen we er niet. Een actieve woonvisie waarin meerdere scenario's worden uitgewerkt is een must. Het verkopen van woningen van wooncorporaties met een grote onderhoudsachterstand aan buitenlandse uitzendbureaus leidt tot meer tekorten en uitbuiting van arbeidsmigranten. Dat is de regio onwaardig. Samen met inhoudelijk deskundigen wil Vrij Voorne scenario's ontwikkelen die tegemoet komen aan de behoeften voor nu en in de toekomst. Daartoe kunnen innovaties enorm bijdragen.

Nieuwe initiatieven:

Er verandert veel in een korte tijd en er liggen vele ingewikkelde vraagstukken voor. In de praktijk zien wij vooral dat raadsleden die worden gekozen bestuurlijke ervaring missen, onvoldoende kennis hebben hoe het politieke staatsrechtelijke systeem is ingericht en inhoudelijk onmogelijk kennis kunnen hebben van alle domeinen. Daardoor worden soms verwachtingen gecreëerd die niet kunnen worden waargemaakt. Partijpolitieke standpunten zorgen voor minder eensgezindheid en coalitie en oppositie maken het ook niet eenvoudiger om flexibel te kunnen inspelen op actuele invloeden. Binnen de inwoners van de gemeente Voorne aan Zee is veel deskundige kennis aanwezig die onvoldoende wordt benut om de belangen goed te kunnen doorzien. Daarom is Vrij Voorne van mening dat dit kan worden verbeterd door het introduceren van een zg. Burgerberaad.

Het Burgerberaad

- Vrij Voorne vindt het wenselijk om naast de gekozen gemeenteraadsleden een zg. Burgerberaad te installeren en zal dit voorstel bij alle fracties die deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen indienen. Deze raad zal bestaan uit inhoudelijk deskundige burgers die de raad adviseert om de juiste afwegingen te kunnen maken en daardoor besluiten te kunnen nemen die kunnen rekenen op voldoende draagvlak binnen de nieuwe gemeente. De burger dient meer invloed te hebben op het beleid en de politiek dient te zorgen voor verbinding en de juiste politieke besluiten die recht doen aan de belangen en behoeften van alle inwoners van Voorne aan Zee.